

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ad Iesuitarvm Assertionēs, Ex Epistola Priori Divi Pavli ad
Timotheum, in Schola Dilingana disputatas, quibus totum
Papatum stabilire conati sunt, pia responsio**

**Bidembach, Wilhelm
Osiander, Lucas**

Tvbingæ

VD16 B 5358

Iesvitæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36892

sunt, catalogo recenseat, ac vel hinc maximè con-
iugij honestatem cõmendet, quòd Episcopum quoq;
non dedeceat: vt potè cum quo aliquis possit ad fans-
ctum Episcopatus solium (vt Chrysostronus loquitur)
euehi. Hæc igitur à Paulo inter boni Ecclesiæ
ministri rationes scripta sunt, coniugium habere,
domui suæ benè præesse, liberos pios & obediens
educare: quale quid de cœlibatu si protulerint le-
sistæ, in curru triumphali eos collocabimus.

IESVITÆ.

III. *Hæc igitur reiecta expositione, quæ præceptum inducit,*
 Matth. 19. Mar. Christi, Pauliq; consilio contrarium, quæ innumeros sanctos
 20. 21. Cor. 7. Hieron. damnat, & omni prorsus repugnat rationi, nos de cœlibatu sa-
 Iouini, Origen. cerdotum, hæc affirmare non formidamus: Primum ex sacris
 ho. 23. in Num. liceris concludi, Christi discipulos, si qui uxores, antequam
 August. li. 1. de Christum sequerentur, habuerint (quod de solo Petro constare
 nupt. & concu. Hieronymus ait) ab ijs deinceps abstinuisse: Deinde in Ec-
 c. 7. & de libero clesia Dei, nullum ynquam fuisse morem, vt à Sacerdote
 arbit. li. 1. cap. 2. post sacrum ordinem susceptum, vxor duceretur: Nunquam e-
 Cano. Apo. 27. Calix. dist. 27. c. etiam, vbi Canones seruati fuerunt (Epiphania atq; traditione
 Presby. Conci. testante) Presbyteris, Diaconis, & Hypodiaconis licuisse, ex
 Neocæsar. c. 1. Carthag. 2. ca. 2. vxore antè sacrum ordinem ducta, filios procreare. Ad hæc,
 Calced. c. 13. Sy- nunquam Episcopos (quicquid esset in locis quibusdam Pres-
 nod. que dicitur byceris permissum) nisi vel cœlibes vel se ab vxoribus absti-
 sexta. ca. 3. & 6. nentes, fuisse consecratos: Deniq; in Ecclesia Græca, cum sacris
 Leo epist. 82. ad ordinibus (saltem quando cœlibes sacris iniciabantur) coniun-
 Anast. Epiph. etum fuisse votum, aut promissionem castitatis, idq; Apostolo-
 hæres. 59. Euf. li. rum vel Ecclesiæ antiquo statuto, alioqui, nulla videretur fuisse
 1. de demonst. causa,

causa, quare matrimonium post sacrum ordinem contractum, prohibicum & irritū apud ipsos, ut etiā apud Latinos fuisset.

*Euan. c. 9. Chry.
ho. 7. inc. 2. Mat.
Syn. sex. can. 48
ciul. Syn. ca. 30*

RESPONSIO.

HÆC assertio multis impudentibus mendacijs
hest referta. Itaq; Iesuitæ non abs re de audacia
sua præfati sunt. Non formidamus (inquiunt) hæc
adfirmare. Bellè profectò. Tanto igitur destabilior
est vestra temeritas, quanto minus vos illius pudet:
ac quò minus formidatis mētiri, eò de vestra pœnis
tentia & salute minus reliquum est spei.

Primum autem de discipulorum Christi vxoribus dicendum nobis est: in quo mirum est Iesuitas spontè cœcutire, & cum Hieronymo errare maluisse, quàm cum expressis scripturis rectè sentire, & verum dicere. Quid enim dicam? num de solo Petro constat, quòd vxorem habuerit? An non eadē sacrae literæ, quæ de socru Petri referunt, etiam de quatuor filiabus Philippī testantur. Aut igitur has spurias fuisse (quod vel cogitare nefas esset) aut Philippum vxorem habuisse necesse est. Atqui (inquis) is non fuit Apostolus, sed Euangelista, ut Lucas eum appellat. Quid tum postea? Discipulus tamen Christi fuit, vos autem non de Apostolis sed de discipulis Christi loquimini, ut clarè sonant verba vestra. Eusebius certè post Clementem ita scribit: *Euseb. Eccl. hist. lib. 3. cap. 30.* Clemens propter eos qui nuptias reprobabant, eos ex Apostolis, qui in coniugijs fuisse probantur, recenset, dicens: An & Apostolos reprobant? Nam Petrus & Philippus liberis procreandis operam

M ij dederunt.

dederunt. Philippus etiam filias suas viris nuptum dedit. Et Paulus non detrectat in Epistola quadam salutare coniugem suam, quam non circumduxit, ut ad ministerium expeditior esset. Et alibi idem Clemens dicit: Beatum Petrum, cum ad mortem uxorem suam duci cerneret, gauisum quidem fuisse vocationis gratia, & quod ad sua remearet: acclamasse autem illi admodum hortandi & consolandi gratia, ex nomine eam compellendo ac dicendo. O. N. memento Domini. Tale erat beatorum connubium & integer amicissimorum affectus. Hæc Clemens.

Lib. 7. Stromatum.

2. Cor. 11. Ambrosius verò tradit, omnes Apostolos, exceptis Ioanne & Paulo, uxores habuisse. Contra Ignatius cum Clemente affirmat, Paulum quoque coniugatum fuisse. Quibus etiam adstipulatur Chrysostomus. Sed siue Apostoli habuerint siue non habuerint uxores, nobis non tam quid fecerint, quam quid docuerint considerandum est. Docuerunt autem, laqueum nemini iniiciendum esse: docuerunt alios a lio dono esse præditos, & vnumquemque ut illum vocauit Dominus, ita ambulare debere: docuerunt melius esse nubere quam vri: denique, honorabile esse inter omnes coniugium & cubile impollutum: scortatores autem & adulteros iudicatum iri à Domino.

Putidum autem mendacium Esauitarum est: Ex sacris literis concludi, Christi discipulos, si qui uxores habuerint, antequam Christum secuti sint, ab ijs deinceps abstinuisse. Vnde obsecro, & è quibus scripturis hoc concluditur? imò verò contrarium è scripturis colligitur. Sic enim præcipit Apostolus: Vxori vir debitam benevolentiam reddat, similiter

1. Cor. 7. autem

autem & vxor viro. Vxor proprii corporis ius non habet, sed maritus: similiter & maritus proprii corporis ius non habet, sed vxor. Et statim adhuc clarior: Ne fraudetis vos inuicem, nisi si quid ex consensu, PRO TEMPORE, vt vacetis ieiunio & precationi: & rursum in vnum conueniatis, ne tentet vos Sathanas propter intemperantiam vestram. Sed hæc forsitan hominibus è vulgo, non Apostolis dicta sunt. Audi ergò quid Ignatius in Epistola ad Philippenses, vt Eusebius narrat, scripserit: Non detraho, inquit, cæteris beatissimis, qui nuptiis copulati fuerunt, quorum nunc memini. Opto enim Deo dignus ad vestigia eorū in regno ipsius inueniri, sicut Abraham, Isaac, & Iacob, sicut Ioseph, & Esaias, & cæteri Prophetæ, sicut Petrus & Paulus, & reliqui Apostoli, qui nuptiis fuerunt sociati: qui non libidinis causa, sed posteritatis subrogandæ gratia coniuges habuerunt, &c. Quòd si Apostoli habuerunt coniuges subrogandæ posteritatis gratia, quid est quod Iesuitæ adfirmare non formidant, è sacris literis concludi, Petrum, & alios Petri exemplo, postquam discipuli Christi facti sunt, cum vxoribus cõmercij deinceps nihil habuisse?

Alterum non minus impudens mendacium est: In Ecclesia Dei nullum vnquam fuisse morem, vt à Sacerdote post sacrum ordinem susceptum vxor duceretur. Quia igitur de more quæstio est, morositatem & petulantiam Iesuitarum exemplis è veteri historia petitis refutabimus: quibus manifestum fiat, sacerdotes etiam in ordinibus constitutos, hoc est, professos iam & initiatos matrimonium contraxisse.

M iij Euseb.

Euseb. lib. 4. Ecclesiast. hist. cap. 23.

Dionysij Corinthiorum Episcopi extat Epistola ad Gnosios scripta, in qua Pinytum Paræciæ illius Episcopum hortatur, ne graue seruandæ castitatis onus necessario fratribus (hoc est Sacerdotibus) imponat, sed multorum sese imbecillitati atque temperet.

Sozomenus Ecclesiast. hist. lib. 5. cap. 11.

Eodem tempore (sub Iuliano Apostata) vitam martyrio finierunt, Basilius Ancyranæ Ecclesiæ Presbyter, & Euppsychius Cæsariensis, qui nuper uxorem duxerat, & adhuc sponsus erat.

Hieronymus in Epistola ad Oceanum.

Carterius Hispaniæ Episcopus, homo et ætate vetus, & Sacerdotio, vnam antequam baptizaretur, alteram post lauacrum, priore mortua duxit uxorem, & arbitraris eum contra Apostolorum fecisse sententiam, qui in Catalogo virtutum, vnius vxoris virum præceperit ordinandum. Miror autem te vnum protraxisse in medium, cum omnis mundus his ordinationibus plenus sit, non dico de Presbyteris, non de inferiori gradu. Ad Episcopos venio, quos si sigillatim voluero nominare, tantus numerus congregabitur, vt Ariminensis Synodi multitudo superetur.

Siricius Papa Decretorum suorum cap. 7.

Sedit Anno
Christi. 404.

PLURIMOS Sacerdotes Christi atque Leuitas POST LONGA CONSECRATIONIS SVÆ TEMPORA, tam de coniugibus proprijs, quam etiam de turpi coitu sobolem didicimus procreasse, & crimen suum hac præscriptione defendere, quia in veteri testamento

mento Sacerdotibus, ac ministris generandi facultas legitur attributa &c. En Siricius primus prohibet, ne hoc deinceps fiat, quod ante ipsum à PLVRIMIS sacerdotibus factitatum fuit.

Et mōx.

Et quia exempla PRÆSENTIA cauere nos præmonent IN FUTVRVM, si quilibet Episcopus, Presbyter atq; Diaconus (quod nō optamus) DEINCEPS talis fuerit inuentus, &c. Ergo hactenus, vsq; ad tempora Siricij ipsis licuerat etiam post consecrationem vxores ducere.

Huic decreto Sacerdotes Hispani parère recusarunt, & patronum habuerunt suæ causæ Episcopum Tarracōensem, qui respondens Romano Episcopo, citat dicta Euangelij, quæ vetant dissolui coniugia. Sed rescripsit Siricius adeo arroganter ac stolidè, vt mirum sit, tantam tunc in Ecclesia inscitiam, audaciam, impietatem & tyrannidem fuisse.

Ex eiusdem Decretis cap 8. liquet, NUMEROSA coniugia sacerdotibus Hispanis permissa fuisse.

Innocentius Papa in Epistola ad Maximum & Seuerum Episcopos Brutios, grauitè conqueritur, quod Episcopi per Italiam & Campaniam dissimulent & conuineant ad Sacerdotum coniugia, quasi nesciant esse illicita, &c. Vnde autem scirent, cum Lucas de hoc nihil scripserit?

Idem in Epistola ad Episcopos Macedonię cap. 1. conqueritur, eos qui viduas acceperint vxores, non solum Clericos effectos esse, verum etiam vsq; ad infulas summi Sacerdotij peruenisse, &c. Vnde intelligi

ligi

ligi potest, quid tum temporis in Græcis & Macedonicis Ecclesijs vsitatum fuerit.

Alibi etiam querulatur, Decretum Siriciij, quo Sacerdotes ab vsu coniugij submouit, non esse auditum nec RECEPTVM. Quod indicio est, quàm constanter libertatē suam Ecclesiæ defenderint. Quod in Germania multis post annis cùm primis fecerunt, S. Viricus Augustanus Episcopus circa annum Domini 900. Nicolao I. Papa, legem Siriciij repetente: & Otho Constantiensis Episcopus: & Clerus Moguntinensis atq; Erphordiensis, circa tempora Satanicū illius monstri Gregorij septimi, qui vulgo Hildebrandus ceu Hellebrandus dicitur, Anno domini 1104. De quibus consule Lambertum Schaffnaburgensem, Hirsfeldensem monachum, & Chronographum non indiligentem: Nauclerum item, Generat. 36. fol. 160. *Volumine 2*

Vergilius Polydorus lib. 6. Anglicæ historiæ narrat, coniugia Sacerdotibus in Angliā abrogari coepta circa annum 970. Et lib. 5. de inuent. rerum, testatur, demum circa annum Domini 1100. occidentalibus Sacerdotibus coniugium penitus ademptum esse.

Saxo Grammaticus lib. 15. author est, Danorum plebem suis Sacerdotibus coniugia decernentem à Pontifice Romano Clemente III. excommunicatam esse, circa annum Domini 1190. Tantæ molis erat, spurcos obtrudere Pfaffos.

Bulgari aliquando consulebant Papam, vtrum Presbyterum habentem vxorem, deberent sustentare & honorare, an à se abijcere. His respondet

Nicolaus

Nicolaus Pontifex, ne illum iudicent, sed Episcopos
 pi iudicio referuent. Dist. 28. Can. consulendum, &c.

*Synodus Ancyrana cap. 10. & repetitur Dist.
 28. Diaconi.*

Diaconi quicumq; ordinantur, si in ipsa ordina-
 tione protestati sunt, & dixerunt, velle se coniugio
 copulari, quia sic manere non possunt, hi si postmo-
 dum vxores duxerint, in ministerio maneant,

Stephanus Papa Dist. 31. aliter.

Aliter se orientalium traditio habet Ecclesiarum,
 aliter huius sacrae Romanae Ecclesiae. Nam eorum
 Sacerdotes, Diaconi, aut Subdiaconi matrimonio
 copulantur. Istius autem Ecclesiae vel occidentalis
 um, nullus Sacerdotum a Subdiacono vsq; ad Epi-
 scopum, licentiam habet coniugium sortiendi. Haec
 ille. Quod si Ecclesia orientalis vna est cum occi-
 dentali, quemadmodum vnam esse existimandum
 est, siquidem verè Ecclesia est (vnus enim Deus, vna
 fides, vnū baptisma, quo inītiāmur oēs,) si inquam
 vtraq; Ecclesia vna, vna igitur natura Sacerdotij vs-
 triusq;. Cumq; talis sit natura orientalis Sacerdotij,
 vt qui eo iam fungantur, matrimonium sortiri que-
 ant, sequitur, & naturam occidentalis Sacerdotij
 eam esse, quæ non pugnet cum matrimonio. In Chri-
 sto enim non est orientalis, nec occidentalis, non
 Graecus, nec Latinus.

*Dist. 84. Cum in praeferito, Glossa, super verbis: Qui
 Sacramentis Diuinis inseruiunt.*

Dicunt quòd ista capita facta fuerunt ante tem-
 pus Gregorij, qui introduxit continentiam minis-

N stris

stris Dist. 31. ante triennium: id est, Subdiaconibus; Presbyteris vero & Diaconibus Siricius introduxit. Imò dicunt, quòd olim Sacerdotes poterant cōtrahere, ante Siricium. Vnde & Moses contraxit.

26. Q. 2. Sors.

Copula Sacerdotalis vel consanguineorum nec legali nec Evangelica vel Apostolica auctoritate prohibetur: Ecclesiastica tamen lege penitus interdicitur.

Nicolaus Cusanus Epistola 2. de usu communionis ad Bohemos.

Consequenter in nouo Testamento visum fuit, post aliquot tempora irrationale fore, quòd in sacris ordinibus existentes contraherent, similiter & solenniter vouentes. Quòd si facerent, separandos esse. Qui tamen antè tanquàm à Deo coniuncti separari non potuissent, &c. Ergo non statim ab Apostolorum temporibus, sed post aliquot demum tempora cœlibatus Sacerdotum introductus fuit, & separati ab hominibus, quos Deus ipse coniunxerat.

Itaque insigniter frontem perfricuerunt Iesuitæ, dum vociferantur, in Ecclesia Dei nullum unquàm fuisse morem, ut à Sacerdote post sacrum ordinem susceptum, vxor duceretur.

Sed his mendacijs addunt tertium: Nunquàm Presbyteris Diaconis, & Hypodiaconis licuisse, ex vxore ante sacrum ordinem ducta filios procreare. Quancquàm hęc limitationem adscribunt, ubi (inquiunt) Canones seruati fuerunt. Fatentur ergo ipsi, Pontificum & Conciliorum Canones non ubique esse seruatos,

uatos, sed à multis Ecclesijs pro libertate, in qua Christus eos vocarat, reiectos. Nam si sacris initiati ad matrimonium peruenire potuerunt, & in orientali & occidentali Ecclesia, vt supra demonstratum est: quorsum id fuisset, nisi sine matrimonij potuissent vti: Est enim finis matrimonij non tantum proli procreatio, sed etiam vt vterq; coniugum alterius incontinentiæ mutuis officijs medeatur. Quod & à Paulo 1. Cor. 7. affirmatur, & 32. q. 2. ostenditur. Sed age, quod supra fecimus, id nunc etiam faciemus, vt exemplis & Canonibus contrarijs Iesuitarum impudentiam retundamus.

Apud Eusebium Ecclesiast. hist. lib. 5. cap. 24. & 25. fit mentio Polycratis Ephesini Episcopi, qui se ab Episcopis progenitum ait. Hæc enim sunt verba: Sed & ego omnium vestrum minimus Polycrates, traditionem parentum meorum obseruo, quorum etiam aliquot affectatus sum. Septem nanq; ex parentibus meis per ordinem fuerunt Episcopi, ego octauus, qui omnes ita obseruarunt hunc diem.

Tripartita hist. lib. 9. cap. 38.

In oriente cuncti spontanea voluntate, & nõ aliqua necessitate, etiam Episcopi, abstineant. Plurimi enim eorum etiam Episcopatus tempore, ex legitima vxore filios habuerunt.

Socrates hist. Ecclesiast. lib. 1. cap. 11. & Sozomenus lib. 1. cap. 23. & Dist. 31. Can. Nicæna.

Nicæna Synodus volens corrigere hominum vitam in Ecclesijs commorantium, posuit leges, quas Canones vocamus, in quorum tractatu videbatur

N ij aliquibus

Socrates discretè
inquit, NOVAM
legem,

aliquibus introducere legem, vt Episcopi, Presbyteri, Diaconi, Subdiaconi, cum coniugibus, quas ante consecrationem duxerunt, nō dormirent. Surgens autem Paphnutius confessor, contradixit, honorabiles confessus nuptias, & castitatem dicens esse cum propria vxore concubitum. Suasit itaq; Concilio, ne talem poneret legem, grauem esse asserens causam, quæ aut ipsis aut eorum coniugibus occasio fornicationis existeret. Et hoc quidem Paphnutius, licet nuptiarum esset inexpertus, exposuit, Synodusq; laudauit sententiam eius, & nihil ex hac parte sancit, sed hoc in vniuscuiusq; voluntate, non necessitate, permisit.

Nicephorus lib. 12. cap. 34.

In Thessalia et hoc factitatum esse legimus. Licebat Clerico cuius, priusq; in ordinem eum cooptaret, legitime vxorem ducere. At si postea, vt consuetudine receptum est, vxorem cognouisset, ordine eo mouebatur, cum in oriente oēs, atq; etiā Episcopi, si vellent, pro arbitrio suo, nō aliqua legis necessitate coacti, vxorum congressum declinarent. Multi etiam ipso Episcopali munere fungentes in Episcopalibus ædibus liberos multos ex coniugibus, quas sibi legitimo matrimonio antea coniunxissent, susciperent. Eadem referuntur à Socrate lib. 5. cap. 22.

Concilium Gangrense, Ca. 1. & Dist. 30. Si quis nuptias. & Dist. 31. Si quis vituperat.

Si quis vituperat nuptias, & dormientem cum viro suo fidelem ac religiosam detestatur, aut culpabilem

bilem æstimat, velut quæ in regnum Dei introire non possit, anathema sit.

Idem ca. 4. & Dist. 28. Si quis discernit.

Si quis discernit Presbyterum coniugatum, tanquã occasione nuptiarum, quod offerre non debeat, & ab eius oblatione ideo abstinet, anathema sit.

Synodus sexta, & habetur Dist. 31. ca. Quoniam.

Quoniam in Romani ordine Canonis esse cognovimus traditum, eos qui ordinati sunt Diaconi, vel Presbyteri, cõsiteri, quod nõ suis iam copulètur vxoribus: nos antiquũ sequètes Canonẽ Apostolicẽ diligentia, & constitutiones sacrorum virorũ, legales nuptias à modo valere volumus, nullo modo cum vxoribus suis eorũ cõnubia dissoluentes, aut priuantes eos familiaritate adinucẽ, in tẽpore oportuno. Quis cunq; ergo dignus inuentus fuerit Subdiaconali ordinatione, aut Diaconali, aut Sacerdotali, hi nullo modo prohibentur ascendere ad talem gradum, pro vxoris suæ cohabitatione: nec etiã tempore ordinationis suæ profiteri castitatem cogantur, quod abstinere debeant à legalis vxoris familiaritate. Si quis igitur præsumpserit contra Apostolicos Canones, aliquos Presbyterorum aut Diaconorum priuare à contactu & à communione legalis vxoris suæ, deponatur. Similiter & Presbyter ac Diaconus, qui religionis causa vxorem suam expellit, excommunicetur. Si verò in hoc permanferit, deponatur.

Gregorius PP. Dist. 31. Ante triennium.

Ante triennium omnium Ecclesiarum Subdiaconi Siciliae prohibiti fuerant, vt more Romanæ Ecclesie

N iij cleſiæ

clesiæ suis vxoribus nullatenus misceantur. Quod mihi durum atq; incompetens videtur: vt qui vsu continentiae non inuenit, neq; castitatem promissit, compellatur à sua vxore separari, atq; per hoc (quod absit) in deterius cadat.

Hinc etiam Nicolaus Papa, ad Ratholdum Episcopum Argentoratensem 33. q. 2. Ca. Latorem, scribens de Presbytero matricida, vsu plurimarum rerum ei interdixit: atq; adeo, ne oblationes offerat, nisi expletis multorum annorum curriculis, mandat: veruntamen vsu matrimonij ei non interdixit. Sic enim ad verbum: *A propria* (inquit) ac legitima vxore non separetur, ne in fornicationis voraginem corruat, quod ne fiat optamus.

Innocentius 3. de vita & honestate Clericorum.

Qui autem secundum regionis suæ morem non abdicarunt copulam conjugalem, si lapsi fuerint, grauius puniantur, cum legitimo matrimonio vti possint.

Vrbani PP. Turonensi Archiepiscopo. Dist. 56. cap. Cenomanensem.

Cenomanensem electum pro eo quod filius Sacerdotis dicitur, si cæteræ virtutes in eum conueniunt, non reijcimus, sed suffragantibus meritis, eum patienter suscipimus.

Et Gratianus ibidem.

Cum ex Sacerdotibus nati in summos Pontifices supra legantur esse promoti, non sunt intelligendi de fornicatione, sed de legitimis coniugijs, quæ Sacerdotibus ante prohibitionem, vbiq; licita erant, & in orientali Ecclesia vsq; hodie eis licere probantur, &c.

tur, &c. Respicit autem Gratianus ad Epistolam Damasi Papæ ad Hieronymum, quæ citatur. Dist. 56. Ca. Osius, &c. in qua ostenditur, plurimos ex Sacerdotibus natos, sedi Apostolicæ præfuisse.

Sed age, contexamus catalogum Romanorum Pontificum, qui Sacerdotum filij fuerunt.

Bonifacius I. Papa Romanus, Iucundi Presbyteri filius.

Fœlix II. Romanus, filius Fœlicis Presbyteri.

Gelasius I. Apher, filius Valerij Episcopi.

Agapetus I. Romanus, patrem habuit Gordianum Presbyterum.

Syluerius I. Campanus, patrē habuit Hormisdam Episcopum.

Deus dedit, vel Theodatus, quem Damasus Osiū appellare videtur, Romanus, patrem habuit Stephanum Subdiaconum.

Theodorus I. Græcus, patre natus est Theodoro Episcopo.

Hadrianus II. Romanus, patre Talaro Episcopo natus.

Ioannes XI. Sergij III. Pontificis filius, Romanus.

Ioannes XII. Romanus, & hic Sergij Pontificis filius.

Ioannes XIII. patre Ioanne Episcopo, Romanus.

Ioannes XVI. Romanus, patre Leone Presbytero. Sedit autem is, circa annum Dñi 984. imperante Otthone III. Vnde manifestum est, circiter mille annos post natum Christum, in ipsa vrbe Roma Sacerdote

cerdotes adhuc vxores habuisse, & liberos procreasse. Itaque Iesuitæ vel ex omnium historiarum inscitia errant, vel malitia id, quod non nesciunt, dissimulant.

Accedamus iam ad quartum mendacium Iesuitarum, quod tale est: Nunquam Episcopos (nam Presbyteris licuisse tacite fateri coguntur) nisi vel cœlibes, vel se ab vxoribus abstinentes fuisse confessos. Hoc licet ex superioribus testimonijs etiam refutari possit, tamen pauca quædam adijciemus.

Ruffinus Ecclesiasti. hist. lib. 1. cap. 5.

Spiridion Cyprius Episcopus, vir vnus ex ordine Prophetarum, pastor ouium etiam in Episcopatu positus permansit. Filiam habuit, Irenen nomine, quæ ei cum bene ministrasset, virgo defuncta est.

Sozomenus lib. 1. ca. 11 de eodem.

Spiridion Trimithuntis Cypri Episcopus, erat vir agrestis, vxorem habens & liberos, at ob id nihil ad res diuinas deterior.

Euseb. lib. 6. cap. 42.

Cheremon Nili Ægyptiacæ Episcopus, admodum senex, ad montana Arabiæ cum vxore sua fugiens, non est reuersus, nec vnquam videri potuerunt.

Dist. 28. ca. De Syracusano.

Pelagius Papa ordinat Episcopum Syracusanum habentem vxorem & liberos: nec vsu vxoris ei interdicit: sed hoc tantum exigit, vt suam fateatur quantula sit præsentis temporis habita rerum descriptione substantiam, & nihil vnquam per se aut per filios & vxorem, siue quamlibet propinquam aut

aut domesticam vel extraneam fortè personam de rebus audeat vsurpare Ecclesiæ : & vniuersa sui Episcopatus quæ sita tempore Ecclesiæ suæ dominio societ : nihil vltra id, quod modo descriptum est, filijs suis vel hæredibus relicturus.

*Innocentius tertius, de Clericis coniugatis
ca. Cum olim.*

Nos igitur attendentes, quòd orientalis Ecclesia votum continentia non admittit: quoniam orientales in minoribus ordinibus contrahunt, & in superioribus VTUNTUR matrimonio iam contracto, mandamus. &c.

Sed adscribamus etiam elegantissimos versus Baptiste Mantuani, quos in Fastis suis de S. Hilario Pictauiensi Episcopo cecinit.

Integritas vitæ, legum prudentia, cultus
Coelituum, tutela inopum, diadema pedumq;
Pictauiense tibi, dum nil mortalia curas,
Dum viuis tibi sorte tua contentus, ab omni
Ambitione procul, populo applaudete, tulerunt.
Non nocuit tibi progenies, non obstitit vxor
Legitimo coniuncta thoro: non horruit illa
Tempestate Deus thalamos, cunabula, tædas
Sola erat in precio, quæ nunc incognita virtus
Sordet, & attrito viuit cum plebe cucullo.
Propterea leges quæ sunt connubia contra
Esse malas quidam perhibent: prudentia patrum
Non satis aduertit, dicunt, quid ferre recuset,
Quid valeat natura pati. Ceruicibus aiunt
Hoc insuaue iugum nostris imponere Christus
O Noluit.

Noluit. Istud onus, quod adhuc quàm plurima
Fecit, ab audaci dicunt pietate repertum. (mōstra
Tutius esse volunt, quia Lex diuina sinebat
Iste via, veterumque sequi vestigia Patrum.
Quorum vita fuit melior cum cōiuge, quàm nūc
Nostra sit, exclusis thalamis & coniugis vsu.

En quanto rectius & honorificentius de Sacerdotum
ipsumque adeo Episcoporum coniugio sentiat
Monachus Carmelita, quàm Pseudomonachus
Iesuita: qui Episcopum vxori & liberis operam
dare posse negant: ideoque vel cœlibatum vel perpetuam
ab vxore abstinentiam in Episcopo contra
omnes diuinas & naturales leges requirunt.

Sed non sufficit, eos tanquam hostes Dei & naturæ,
bellum vtrisque intulisse in oppugnando Episcoporum
cōiugio, nisi idem in reliquis etiã ordinibus oppugnent.
Assuunt igitur quintum mendacium: In Ecclesia
Græca cum sacris ordinibus coniunctum fuisse
se votum aut promissionem castitatis. Et statim sextum:
Idem (inquiunt) Apostolorum vel Ecclesiæ antiquo
statuto. Et mox septimum: Matrimonium post
sacrum ordinem contractum, prohibitum & irritum
apud ipsos etiam Græcos, non minus quàm
apud Latinos fuisse. Vtris iam credemus? Iesuitis
affirmantibus? an Iuribus Canonicis negantibus?
Videant Iesuita, ne tandem hoc pacto imprudenter
in excommunicationem Romani Pontificis incurrant,
dum sacrosanctos Canones (vt olim vocabant)
aperte falsitatis & mendacii arguunt.

Dist. 31. Ca. Quoniam.

Orientalis

Orientalis Ecclesia (cui sexta Synodus regulam
viuendi præscripsit) votum castitatis in ministris al-
taris NON suscepit.

Et ibi Glossa.

In Canone Romano statutum erat, quòd Diacones & Presbyteri orientalis Ecclesiæ deberent continentiam profiteri: quod male seruabant: quod sexta Synodus cognouit. Ideo statuit iuxta antiquum Canonem, vt vnusquisq; Clericus suam possit habere vxorem, nec propter hoc repellatur à promotione, si dignus fuerit, **NEC TEMPORE SVÆ ORDINATIONIS COGATUR CONTINENTIAM PROFITERI: eo tamen tempore, quo ministrat altario, debet abstinere.**

Et rursus alia Glossa ibidem.

Hæc duo capita intelliguntur de Clericis orientalis Ecclesiæ, **QVI NON SVSCEPERVNT VOTVM CASTITATIS.**

Et mox.

In orientali Ecclesia omnes Clerici indistinctè possunt vtì matrimonio contracto. In occidentali verò Ecclesia aliter seruatür.

Dist. 31. Ca. aliter. Glossa super verbo copulantur.

Multi ex hac littera dicunt, quòd orientales possunt contrahere in sacris ordinibus.

Quæ cum ita sint, aut errores suos agnoscant Iesuitæ, aut se à lure Canonico discedere palam profiteantur. Quod si fecerint, priuilegium fortassis Pæpæ, quod ipsis tribuit, rursus adimet, & in pistrinum, quo digni sunt, detrudet.

Iam tempus postulat, vt loca ex Patribus à Iesuitis

O ij in

in margine huius Assertionis allegata excutiamus. Primum Hieronymi citant libros aduersus Iouinianum. Quis autem nescit, quod ipse etiam Erasmus testatur, Hieronymum matrimonio iniquiorem fuisse? Nam cum Iouiniani aut Heluidij heresi esset excitatus, calore contentionis multa scripsit, quæ sedato nunquam excidissent. Sed & extra disputationem tantis laudibus virginitatem extulit, ut de matrimonio parum honorifice sensisse videatur. Itaque illius autoritas causæ nostræ minimè nocere debet. Quanquam eo loco, quem Iesuitæ citant, nihil aliud dicat, quam, excepto Apostolo Petro, non esse manifestè relatum de alijs Apostolis, quod uxores habuerint: & cum de vno scriptum sit, de cæteris tacitum, intelligi debere, sine vxoribus eos fuisse, de quibus nihil tale scriptura significet. Atqui hæc vnus Hieronymi opinio cõtrarijs sententijs Ignatij, Clementis, Ambrosij, & Chrysofomi refellitur.

Origenes Hom. 23. in Numeros, à Iesuitis etiam in aciem producit, sed irritò conatu. Verba enim Origenis hæc sunt: Videtur mihi, quòd illius est solius sacrificium offerre indefinens (hoc est, ut paulò antè dixit, orationem, quæ sicut incensum offertur Domino) qui indefinenti & perpetuæ se deuouerit castitati, &c. Hoc (VIDETUR) Origenicum, soluitur per (NON VIDETUR) Lutheranum. Et Origenes ipse præfatur, se verè hoc dicere: adeò cunctanter & timide loquitur. Ad hæc nihil ibi de Sacerdotum peculiari officio tractat, sed totum sermonem ad cunctum populum conuertit: cui tum de indefinenti festiuitate, hoc est, à peccatis abstinentia,

tia,

tia, tum de indefinente sacrificio, hoc est, p[ro] oratione concionat[ur]. Inspice lector totam Homiliam, & n[on] magis eam ad Sacerdotum coelibatum, quam ad Parmenonis suam pertinere videbis.

Augustinus de nuptiis & concupiscentia lib. 1. cap. 7. nullo verbo Sacerdotum, Presbyterorum, vel Episcoporum coniugium attingit: tantum docet, libidinem in coniugibus esse malum, sed propagationem, quæ occasione libidinis fit, esse bonam: tandemq[ue] sic concludit caput: Ita nec propter libidinis malum nuptias condemnare, nec propter nuptiarum bonum libidinem laudare debemus.

Idem de libero Arbitrio. lib. 1. cap. 2. disputat, quomodo, cum anima hominis peccet, quæ sit à Deo, Deus tamen peccati non sit author. Cæterum de matrimonio Sacerdotum vel aliorum, nec unam quidem profert syllabam.

Canon Apostolorum 27. sanè non nisi lectoribus & cantoribus permittit vxores ducere. Huic autem opponimus Canonem sextum, ita pronunciantem: Episcopus aut Presbyter vxorem propriam nequaquam sub obtentu religionis abijciat: si vero reiecerit, excommunicetur: sed si perseverauerit, deijciatur. Hos duos Canones prius concilient Magistri nostri, quam nos alterius autoritate premant.

Calixti impio Canonis, quo non solum Sacerdotibus coniugia prohibet, sed contracta etiam dissoluit, alios pios Canones Gregorij & cæterorum, supra à nobis commemoratos opponimus.

Concilium Neocæsariense, Carthaginense, Chalcedonense, eadem superstitione laborantia, cum ver-

In ca. Signifi-
casti. Extrauag.
de Elect.

Gerfon Parte 1.
de examinatio-
ne doctrinarū.

bo Dei careant, ab vna Gangrensi Synodo, quæ ver-
bum Dei pro se habet, valide confutantur. Nam &
Panormitanus asserit, in concernentibus fidem, eti-
am dictum vnius priuati esse preferendum dicto Pa-
pæ, si ille moueretur melioribus autoritatibus no-
ui & veteris testamenti, quam Papa. Et Gerfon as-
seruit, vnum eruditum debere se toti generali Con-
cilio opponere, si sentiret, maiorem partem ad op-
positum Euangelij, malitia vel ignorãtia declinare,

Synodi, quæ sexta dicitur, Canones 3. 6. & 48. alio
eiusdem Synodi Canone euertuntur, qui citatur
Dist. 31. Ca. Quoniam, quem supra recitauimus. Ita-
que Iesuitæ illos cõtrarios Canones aut concilient,
aut lus Canonicum corrigant: quod non ita pridem
Monachus Dominicafter Hispanus, frater Bartho-
lomæus Carranza Mirandes tentauit: qui in summa
Conciliorum & Pontificum ad finem sextæ Synodi
in Trullo congregatæ hæc verba attexuit: In De-
creto (inquit) Gratiani adseribuntur aliquot De-
creta huic Synodo, & septimæ etiam generali, quæ
inter suprascriptos Canones non continentur. Ex
quo certo apparet, vitio Typographorum id factum
esse. Hæc ille corrector Decreti. Vnde facile æsti-
mare potes, candide lector, quantum fidei Canonis
bus, & Iesuitarum allegationibus dari debeat.

Leonem & Epiphanium in locis citatis non in-
uisti Iesuitis donamus. Nam ingenue agere volu-
mus, & homines supersticiosos hac in parte nobis
vendicare non laborabimus.

Eusebius de demonstratione Euangelica lib. 1.
cap. 9. sic scriptum reliquit: Veruntamen eos, qui
sacra

sacriati sunt, atq; in Dei ministerio cultuq; occupati, continere deinceps seipfos à commercio vxoris decet. Qui autem non ad TANTVM assumpti sunt SACERDOTII MVNVS, ijs idem sermo diuinus indulget, ac propemodum palam omnibus prædicat, quod vtiq; honorabile sit coniugium, &c. Ergo vides Diaconis & Subdiaconis tum temporis adhuc licuisse vxorum commercio vti. Et notandum est, quod in eodem capite dicit de ministris Ecclesiæ: His ipsis, inquit (doctoribus scilicet & prædicatoribus verbi diuini) maximè in præsentia, vt melioribus studijs vacent liberius, seiunctus à re vxoria victus ADAMATVR, velut ijs qui diuina & incorporea sobole propaganda occupati teneantur, &c. Ergo continentiam in illis potissimum commendat Eusebius, qui ipsi à cœlibatu minimè abhorrebant, Coactam autem castitatem omnia sanorum hominum iudicia auersantur.

Chrysofomus Hom. 7. in 2. cap. Matthæi, grauis ter inuehit in eos, qui turpibus spectaculis in Theatro indulgebant. Tandem obiectioni respondens, inquit, se non prohibere coniugia: & addit: Omnia siquidem mandata legis nobis sunt Monachisq; communia, præter connubium: quanq; hîc quoq; beatus Paulus admonet, per cuncta Monachis æquare nos cupiens, adducit habitum mundi huius, vt & qui habent vxores, tanq; nō habentes sint. Loquitur autem Chrysofomus de laicis: & tota homilia nullo verbo attingit ministrorum Ecclesiæ vel Sacerdotum cœlibatum. Et tamen tanta est impudentia Iesuitarum, vt hunc locum citare non vereantur:

antur:

antur : qui tamen ministrorum coniugio magis patrocínatur quam cœlibatui. Hunc enim cœlibatum (inquam) Monachorum esse proprium & peculiaris rem, nec reliquis hominibus communem, indicat. Nisi igitur ex omnibus ministris Monachos facere velint Iesuitæ, coniugium eis permittant necesse est. Quòd autem Chrysoströmus ex Paulo monet, ut qui vxores habent, sint tanq̃ non habentes, id non de voto perpetuæ continentiæ intelligi potest, sed de casto & moderato vsu matrimoniij: ne quis, ut

Amb.li.de Philo-
soph. quē citat
Aug.lib.contra
Iulianum.2.
Chryf.hom.de
inuentio,crucis.

Ambrosius dixit, suæ vxoris adulter fiat. Tam enim sua est coniugio castitas, quam virginitati : quemadmodum rectè alibi inquit Chrysoströmus. Primus castitatis gradus est, sincera virginitas : secundus, fidele coniugium. Ergo species secunda virginitatis est matrimoniij casta dilectio.

I E S V I T Æ.

*Diaconos similiter pudicos, non bilin-
gues.*

IIII.
Act.7.8.21. I-
gnat.epist.ad
Tral.Clem.epi-
1.ad Iac. Euari-
stus epist.1. ad
omnes Epif. A-
phric. Fabianus
epist.1. Leo ser-
de S.Laurent.
Conci. Neocæs.

Nomine Diaconorum, etiam Hypodiaconi comprehenduntur : reliqui enim inferiores ordines, quàmuis constituti essent, nondum tamen eo tempore discrimine personarum, à superioribus discernebantur ordinibus. Qui autem Diaconos, de quibus hîc agitur, alios esse ab his, qui in actis Apostolorum facti leguntur, & qui eis ministerium tantum mensarum & custodiam thesauri Ecclesie concedunt, omnem autem adimunt sacram functionem, grauiter hallucinantur. Nam ex sacris literis